

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:
MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A sátoros cigányok.

Már a városban is garázdálkodnak

Debreczen, július 15.

Midőn elszaporodnak a farkasok és veszélyeztetik a falvakat, tanyákat, a havas utakon járókat, hajtóvadászatot rendeznek e duvadak ellen a vármegyék.

Hát veszedelmes vad féreg is a farkas! Azonban a rétségi részek becsatolásával, a tanya gazdálkodás kiterjedésével, a vasut hálózatokon szerte hordott és terjesztett élénk közlekedési élettel, szóval a gazdasági művelődésnek, erősbödésnek terjedésével a farkasok is kipusztultak benépesült pusztáinkról, gyártelepek bugásától riogatott erdőinkből! Valahol a legzordabb, elhagyottabb Kárpátok között lappanganak még egyes csordák.

Azonban a legveszedelmesebb duvad csordán nem fogott ki a megváltozott idő és viszonyok. A haladás szellemét, a művelődés terjedését, a robogó vonatok füstjét sem megérteni, sem megközelíteni nem tudják ezek a duvadak. A sátoros cigányokat értem, akik ma is közveszélyei falvaknak, tanyáknak, uta-

soknak mezőinkön, erdőinkben! Forgalmas országutak mentén követik el leghajmeresztőbb gázságaikat ezek a furfangos vadak. Rablások, tolvajlások, gyujtogatások és gyilkosságok, hajmeresztő merényletek vértől, mocsoktól borított bokrétaival kedveskednek a XX-dik század társadalmának. A biztonságban napról napra, éjszakáról-éjszakára orvul fenyegetett és meg-megtámadott polgárságnak.

Nemhogy szelidülnének erkölcsükben, hanem inkább fokozódik a féktelenségük. Itt van például a legujabb debreceni eset is, midőn lótolvaj cigány cimborájokat erőszakkal akarták kiszabadítani a rendőrségi fogházból. Fényes nappal, mozgalmas városi élet közepén felmertek vonulni karavánjokkal! És erőszakosan bemertek tolnakodni a rendőrségi épületbe, ahol csak a jelen volt rendőrök erélyes fellépésén hiusult meg a betörő cigánycsapat terve, akik botokkal támadták meg a rendőröket. Vasdarabokkal feszegették a cellát — hirlapi tudósítások szerint! Mellékes, hogy a részletekből mennyit kell leszámítani az ilyen tudósítások élénk színeire! Megdöbentő egymaga az a tény,

hogy egy ilyen vad karaván a városi életbe is betolakodik! Hogy ilyen szilaj tervre egyáltalában rámerészelkedik vetemedni!

A milyen szégyene és veszedelme Olaszthonnak a „brigantik“, a bujdosó rablók itt-ott feltűnő kalandos csapata, éppen ilyen, sőt még nagyobb veszedelmei és szégyenei hazánknak a kóbor cigányok féktelen, szilaj, minden elvetemedettségre képes ősvad hordái! Az a legujabb debreceni „esetke“ is azt parancsolja, hogy végre a törvényhozásnak alaposan, erélyesen, az al-sajnálkozás és kimélet félretevésével észszerűen, célszerűen gyámolni kell, végezni kell ezekkel a kétlábu duvadakkal.

Politikai híreink.

Cáfolják az oláhországi botrányt.

Bécsből jelentik félhivatalosan, hogy illetékes helyen kijelentették, hogy sem Sinjába sem pedig Bukarestben zászlósértés nem történt. A vizsgálat kiderítette, hogy ezt az alaptalan hirt egy bécsi könyvnyomatos kürtölte világgá. Onnan került a magyar lapokba is.

Ezen cáfolattal szemben ma a függetlenségi párt hivatalos lapja egyenesen fölszó-

Nyár nélkül.

Irta: *Vértesy Gyula.*

I.

Bájos nyári napok
Nincsenek régóta,
Mintha nyár helyett is
Egyre csak tél vóna.

A nap egyre bujkál,
Arcát, alig látjuk;
A nyári utakat
Dideregve járjuk.

A telet, hideget
Gyűlölöm, utálom
S mégis itt kell élnem,
Fagyok utját járnom.

Ott lenn délvidéken
Fénylik, izzik minden,
Ott lenn délvidéken
Tél, fagy soha sincsen.

S nekem kell maradnom
Országába télnek,

Itt kell élnem, áhol
Örök télbe' élnek.

Egy hasznom lesz mégis:
Könnyebb lesz meghalni,
Az örökös telet
Könnyű idehagyni.

II.

Lesz nyár majd akkor, hogyha már
Hiába jön el nekem —
Ha rones leszek, öreg, beteg,
Ha vízzé váll a vérem.

Akkor lesz nyár, napfény, virág,
Ha már haldoklik testem —
Ha többé már fel nem vidul
Száz nyártól se a lelkem.

III.

Fénytelen, fáradt szemekkel
Nézek ifju, szép szemekbe,
S mindha minden ragyogó szem
Rám nevetne, kinevetne.

„Öregedő, kopott legény
Minek nézel mi belénk te
Ne várjon az nyári napra
Kinek utja visz a télbe.

Öregedő, vén poéta
Jobb lesz, hogyha minket nem látsz
Jobb lesz, hogyha futsz előlünk
S alamizsna csókra nem vársz . . .“

IV.

Egyedül ülök a padunkon,
Hol együtt ültünk egy szép nyáron
Te veled édes napvilágom
A park elrejtett fenyvesében.

Az árnyékot kerestük akkor,
Mert mindenütt ragyogás, fény volt
Izzón ragyogott ránk az égbolt
S a boldogságtól izzott lelkünk.

Egyedül, busan üldögélek
Hideg határán ősznek, télnek
Ide kergettek az emlékek
Hogy még jobban reszkessek, fázzam.

Bármerre járhatsz, ott ne járj csak
Hol valakivel boldog voltál,
Ahol valakit megesekoltál
Nyári helyen, ne járj nyár nélkül . . .

FIGYELEM!

Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata munka felvételi irodáját Kossuth-és Városház-utca sarkára helyezte át.

litja a trónörökös, hogy nyilatkozzék a történetekről. (A trónörökös szájába ugyanis a magyarokra éppen nem hizelgő nyilatkozatokat adtak.)

— Ferenc Ferdinánd bizonyára tud arról az odiózus szerepről, — írja — amelyet vele Luegerék — bizonyára akarata ellenére — eljátszatnak és talán már itt volna az ideje, hogy rezervált álláspontjából kilépjön és valamely világosan beszélő formában véget vessen ennek a politikai szélhámoskodásnak. A magyarok tisztelik, becsülik őt; ennek elégszer adták kétségtelen jelét, megérdemelnék, hogy a trónörökös érzelmeiket figyelmére méltassa és az ő érzelmeiről is tájékoztassa már a magyarokat. Ez a nemzet oly szerény és nem kíván nagy vallomásokot.

Még két másik érdekes cáfolat.

A prágai Narodni Listy a királynak állítólagos nyilatkozatát közölte. Arról volt benne szó, hogy „egy magyar államférfi, aki az utóbbi időben sokat tárgyalt a magyarországi pártokkal“ (Lukács?), a királynak következő nyilatkozatát tette közzé: „Dacolással semmit sem fognak tőlem kicsikarni, sem itt, sem ott.“ Ezzel szemben illetékes helyen a Budapesti Tudósítót annak kijelentésére hatalmazták föl, hogy a prágai lapnak ez a közleménye koholt és teljesen valótlan.

*

A bécsi Zeit mai számában azt a hirt hozza, hogy a király Apponyi Albert gróftól közvetlen ischli elutazása előtt kihallgatáson fogadta, amelyen Apponyi a fuzióra vonatkozó tervet terjesztett a király elé. Ezt a hirt Budapesten illetékes körökben határozottan megcáfolják.

*

Ennyi cáfogatás közepette örömmel hallanánk már annak a lecáfolását is, hogy a trónörökösünk nem fogadta Romániában a Magyarországból kiszökdösött oláh bujtogatókat?

Ez még komolyabb eset; mert hiszen ezek a „fratyék“ tudvalevőleg az elfajult izgatás, bujtogatás következményei, a király által szentesített ítéletek sulya elől hordták el az irhát — Oláhországba.

Az új aranygyapjas vitéz.

A hivatalos lap mai száma jelenti:

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1909. évi június 14-én kelt legfelső kéziratával Ferdinánd romániai trónörökös ő királyi fenségét az aranygyapjas-rend lovagjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Ennek a kitüntetésnek Ferenc Ferdinánd trónörökös iménti romániai látogatása ad aktualitást.

Jekelfalussy távozásáról.

Rohr Ferenc lovassági felügyelő behivatása a közös hadügyminiszteriumba, kapcsolatos Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter távozásával. Rohr Ferenc Hoffmann Hugó altábornagy helyére van kiszemelve a közös hadügyminiszteriumba osztályfőnöknek, míg Hoffmann Hugó Jekelfalussy helyét foglalja el, miután a honvédelmi miniszter a kabinet egyetemes lemondásáig se kívánja megtartani tárcáját.

Kossuth Ferenc a külföldön.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután 2 órakor Pally titkár kíséretében Budapestről Marchegen át Wiesbadenbe utazott. A pályaudvaron megjelent Sztérenyi államtitkár és az államvasutak több igazgatója. Kossuth négy hétig marad Wiesbadenben, ahonnan utókurára Karlsbadba utazik.

A képviselők bucsuzása Kossuthtól.

A mai délelőtt folyamán csaknem valamennyi, Budapesten időző függetlenségi képviselő megjelent

Kossuthnál, hogy bucsút vegyen a hosszabb időre távozó pártvezértől. Kossuth Ferenc ma is arra buzdította hiveit, hogy a nyári szünet alatt szüntelenül hirdessék kerületeikben a függetlenségi eszméket, hogy ősszel — mikor ismét megkezdődik a kibontakozásra irányuló munka — az egész ország tömör egységben sorakozzék a függetlenségi zászló alá. Ő a maga részéről ezt az időt is arra fogja fölhasználni, hogy a kibontakozási tervet előkészítse.

A vármegyéből.

Pusztító felhőszakadás. Érmihályfalváról írják nekünk, hogy tegnap éjszaka nagy szélviharral kezdődő, két óráig tartó felhőszakadás vágott át az Érmelléken. A rohamos zápor kimosta a szőlőültvényeket s így óriási károkat okozott. Az Érmellék az ideig áldatlan időjárástól már ez ideig is oly sokat szenvedett, hogy a gazdák alig várhattak valami eredményt s most ez a felhőszakadás betetőzte a csapást s most már csakugyan szomorú, meddő szüret lesz az Érmelléken.

Meghalt a szőke kaszirnő miatt.

Rothschild báró tragédiája.

Kiderültek a részletek.

Budapest, július 15.

Tegnap még rejtélyes homályosság takarta el a huszonegy éves Rothschild Oszkár báró tragikus öngyilkosságát, mára azonban már kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a szerelem ölte meg a megtépedt idegű fiatal embert.

Rothschild Oszkár halálának szomorú és kegyetlen a története. Megrontotta egy viharos multu leány: egy éjjeli kávéház szép kaszirnője, a szőke Kirchner Mici.

Kezdődik a regény.

Bécsből jelentik: Rothschild Oszkár mintegy másfél évvel ezelőtt ismerkedett meg a szép kaszirnővel. A magas termetű, feltűnően szép leány szívesen fogadta a báró udvarlását, de intímabb viszonyra nem került köztük a sor. A leány hajthatatlan maradt.

A szőke Mici ellenállása még szenvedélyesebben tüzelte Oszkár bárót. A különben is gyenge idegzetű fiatal emberen már az ismerkedés első heteiben a buskomorság jelei mutatkoztak. Rothschild Albert bárónak feltűnt a fia állapota, utána járt a dolognak és megtudta, hogy a fiát szerelmi bánat gyötri. A Rothschild család azt is kinyomozta, hogy a szőke Micinek viharos multja van és már több szeretője volt. Így jöttek rá arra is, hogy Rothschild Oszkárral szemben csak azért olyan erényes, mert látta, hogy ellenállásával teljesen megejtette a szétroncsolt idegű milliomost és mindenáron el akarta magát vétetni Oszkár báróval. Ekkor a szülők elhatározták, hogy világszerte utra küldik a fiút, felejténi.

Apa és fiu.

Világszerte utjáról néhány nappal ezelőtt tért vissza Rothschild Oszkár, látszólag gyógyultan. Alig volt azonban az ifju báró néhány napig a császárvárosban, újra fel-

támadt benne a régi szerelem. A viszontlátás csakhamar megtörtént. Az első találkozás után ismét napos vendég lett a báró az éjjeli kávéházban, itt virrasztott, amíg a leány el nem ment. Ekkor, hogy tovább is együtt lehessen vele, gyalog elkísérte lakása kapujáig. A leány még mindig hajthatatlan volt és csak az oltáron át volt hajlandó szerelmével boldogítani az ifju milliomost. A fiatal Rothschild meg is ígérte, hogy elveszi feleségül. Kirchner Mici ettől kezdve szeltemben-hosszában híresztelni kezdte, hogy Rothschild Oszkár bárónak a menyasszonya és legközelebb már meg is lesz az esküvő. Csakhamar fülébe jutott e híresztelés a szülőknek is és Rothschild Albert báró tegnapelőtt maga elé hívatta a fiát és kemény hangon felelősségre vonta.

A fiu nála szokatlan energiával szállt szembe édesatyjával és kijelentette, hogy igenis feleségül akarja venni Kirchner Micit. Atyja a legnagyobb felháborodással tiltakozott ez ellen és nemcsak azt jelentette ki, hogy nem adja beleegyezését a házassághoz, azonkívül megfenyegette fiát, hogy ha azonnal meg nem szakítja ezt a szegyenletes viszonyt, szanatóriumba csukattja. A fiatal Rothschild teljesen megtörve távozott édesatyja szobájából és lakosztályába tért. Komornyikja többször benyitott hozzá és látta, amint idegesen fel s alá járkál dolgozó szobájában.

Hogy történt az öngyilkosság?

Este nyolc óra tájban a komornyik ismét benyitott a szobába és legnagyobb meglepetésére nem látta sehol az ifju bárót. Végig ment a szobákon, egészen a hálószobáig, ahol az ágy előtt, a padlón fekvé találta Oszkár bárót. A komornyik az első pillanathban azt hitte, hogy fiatal gazdája elájult, de amint közelebb lépett hozzá, rémülten látta, hogy a báró melle táján patakokban ömlik a vér. Ijedten segítségért sietett és néhány pillanat múlva a szülők és a palota egész személyzete ott állott a halott báró mellett. Rögtön orvostanárokkért telefonáltak, — akik gyors egymásutánban automobilon megérkeztek, de akkor már a fiatal ember halott volt.

Oszkár báró öngyilkosságát titokban akarták tartani és szigorúan megparancsolták a palota személyzetének, hogy a történetekről hallgassanak. A dolog azonban mégis nyilvánosságra jutott és a hatóságok is megállapították az öngyilkosságot.

A temetés.

A fiatal báró halála alkalmából szüleikhez a világ minden részéről rengeteg részvétlétérkez. A szerencsétlen véget ért Rothschild Oszkár temetésén, Bécsben, a Rothschild-család valamennyi tagja megjelenik.

A gyászoló család.

Rothschild Albert báró hat gyermek atyja. A legidősebb fiu, Rothschild György hosszabb idő óta a mauer-oeblingi gyógyintézetben tartózkodik. Utána következnek: Alfonz, Lajos és Jenő bárók. Rothschild Valencia, Rothschild Albert legfiatalabb gyermeke, éppen úgy, mint legidősebb bátyja, szintén betegeskedik. Rothschild Albert bárónak a Rothschild-család párisi ágából származó Rothschild Bettina báróné volt a felesége; 1892-ben halt meg.

EGYHÁZ, ISKOLA.

* **Lelkészeiktatás Hegyközszentimrén.** Lélekemelő szép ünnepség színhelye volt az elmúlt vasárnapon Hegyközszentimre község. Lovász Béla ev. ref. lelkészt iktatták be új hivatalába, kit a kabai eklézsiáról hoztak le a szentimrei hivek. — Az installáció megható aktusát Marjay Péter esperes, orsz. képviselő vezette. A község ünnepi díszben várta a lelkészeiktatást. Virágdiszbe vonták a templomot s fehér ruhás lánykák álltak sorfalat. A falu egyik legöregebb embere fogadta lelkesen, egyszerű szavakkal az új papot. A község szeretetébe Fehér kabai tanító ajánlotta Kaba volt káplánját, akit installációjára egész küldöttség kísért el. — Marjay Péter esperes gyönyörű beszéd kíséretében mutatta be a hiveknek az új papot, kit rendkívüli rokonszenvvel fogadott a község. Meghatva lépett a szószékre az új lelkész — férfias megjelenésű, lelkes ifjú ember — és beköszöntőül mély hatást keltő predikációt mondott. A templomi ünnepség után társasbéd volt, amelyen egymást érték a lelkes pohárköszöntők. Marjay Péter az új papra és hiveire, Magyary Miklós székelyhídi ügyvéd s tanácsbíró az esperesre, Lovász Béla Szentimre lakosságára és a vendégekre emelte poharát. Az ünnepségen jelen volt az egész vidék intelligenciája s számosan jöttek el Biharról, Derecskéről, Székelyhídről és Kabáról.

* **Énekvezérek gyűlése.** Beregszászról táviratazzák: A múlt évben alakult Magyar Ref. Énekvezérek Egyesülete f. évi rendes közgyűlését ma, július hó 15-én, Beregszászban tartotta meg. A gyűlés programjának kiemelkedő pontja az elnöki megnyitó beszéden kívül Szügyi József békési ref. énekvezér, a magyar ref. énekvezéri kar ez országosan ismert jeles tagjának felolvasása volt a ref. énekeskönyv multjáról. Szabó Gyula ujfelhérti tanító és énekvezér az énekvezér-tanítók fizetési ügyéről értekezett, majd a fennálló sérelmek orvoslása céljából javaslatokat hoztak. Tóth Lajos egyleti főjegyző a konventhez benyújtott memorandum sorsát ismertette. A gyűlés tagjai a beregszászi ref. egyház vendégei voltak. A gyűlésen Nagy András debreceni ref. énekvezér, egyleti elnök elnökölt.

* **A szoboszlói polgári iskolából.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Domidé Antal hajduszoboszlói állami polgári iskolai helyettes tanítót ugyanezen iskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónak nevezte ki.

Tanítók magánfoglalkozása. A vallás- és közoktatásügyi miniszter határozatilag mondta ki, hogy ha a tanítók magánfoglalkozást vállal, köteles azt a tanfelügyelőnek bejelenteni.

Az akadémia német tanszéke. Debreczen város törvényhatósága mult közgyűlésén határozatot hozott egy a debreczeni akadémián felállítandó német nyelvű tanszék iránt. A határozat felment a miniszterhez jóváhagyás végett. A miniszter a törvényes határidőn belül most értesítette a várost, hogy a kérdést tárgyalás alá vette.

Iskolaszéki ülés. A debreczeni ref. egyház iskolaszéke ma, július hó 16-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Barna Róza helyének betöltése iránt intézkedés. Osztályok elhelyezése az 1909—10. isk. évről. Folyó ügyek.

Beiratkozás a polgári fiúiskolába. A debreczeni négyosztályú nyilvános magán polgári fiúiskolában a jövő tanévre szóló beiratkozások naponta délelőtt 10—12. délután 3—5. eszközöltetnek. Az igazgatóság. (Jókai-utca 8.)

A szülők figyelmébe. A szeptemberi iskolai beiratások alkalmával a születési anyakönyvi kivonatok kiváltása alkalmával oly torlódások szoktak előfordulni, hogy sokszor 2—3 napig is kell várni, amíg valaki egy-egy anyakönyvi kivonatot megkaphat. Felhívjuk azért a szülőket, hogy a születési anyakönyvi kivonatokat igyekezzenek már most beszerezni, hogy ezáltal elkerüljék a napokig való várakozást. Elemi iskolákba való beiratáshoz a születési anyakönyvi kivonatok bélyeg- és díjmentesek, a felsőbb iskolákba való beiratáshoz a születési anyakönyvi kivonatokhoz 1 koronás bélyeg szükséges és 1 koronás kiállítás díj fizetendő. Hivatalos órák d. e. 8—1 óráig. M. kir. anyakönyvi hivatal.

A hortobágyi „szent madarak.”

Egy magyar tudós érdekes közleménye.

A marokkói sáskák pusztítóiról.

Debreczen, július 15.

Schenk J. tanár, az országos madártani központ adjunktusa az „Állatvilág” legújabb számában a debreceniekre különösen érdekes közleményt adott közre. A Hortobágyon tanulmányozta a hortobágyi pusztá madárvilágát, még pedig azokat a fajokat, melyek az elszaporodott sáskafajt pusztították; sőt a marokkói sáskafaj elszaporodásakor gyűltek a fejedelmi pusztára, mint közöttök a „Pásztor madár” is. De beszéljen maga a tudós tanár a hortobágyi pusztaság ezen egyik legérdekesebb és leghasznosabb madaráról:

A hortobágyi legelőterületet 1907. nyarán végpusztulással fenyegette a mérhetetlen mennyiségben fellépett *marokkói sáska*. A csapás továbbterjedésének és megismétlődésének meggátolása céljából a m. kir. rovarvartani állomás valóságos irtási hadjáratot indított a földművelésügyi minisztérium megbízásából, amely törvényt is alkotott a sáskairásról. A sáskairás idején szokatlanul mozgalmassá volt az élet a Hortobágyon. A végtelenségbe vesző tengernyi síkságon magányos pásztor gunyhók, gémes káta, gulyák és ménesek között innen is, onnan is messzevilágító fehér sátorcsoportok látszottak. A sátrakban s sáskairó munkások tanyáznak. Fölválta dolgoztak és pihentek, mert ha az ember tán birná is a kora hajnaltól napnyugtáig tartó munkát az agyforraló hőségben, nem bírja ki a ló, amely a nehéz sáskairó gépet huzza.

Az erősebben inficált területeken már néhány lépés után valóságos sáskahullám hömpölygött az ember előtt. A továbbugráló menekülő sáskahadat sűrű jégeső hullásához hasonló pattogás és zugás kísérte. Ilyen helyek azután valóságos gyülekező tanyái voltak a Hortobágy sáskairó madárseregeinek. Százával voltak a falánk, nagyétű golyák, csapatosan jöttek-mentek a libegő-röptű kék véresék, olyvek, lomharóptű lármás sasok, vijjogó bibicek, ciregő széki csizék, himbáló-röptű szarkák és vetési varjak óriási fekete seregei. Ott voltak a távoli hazájukból szinte gondviselészerűleg megjelent *pásztor madarak* seregei is.

A pásztor madár rendes hazája Délolaszország, Transzkáspia és Turkesztán. Itt az óriás kiterjedésű füves pusztákat lakja s életmódjában annak legjellemzőbb bogárvilághoz, a tömegesen előforduló sáskákhoz alkalmazkodott. Minthogy a sáskajárások színhelye majdnem évről-évre megváltozik, azért az indiai téli szállásaikból hazatérő pásztor madarak még kisebb-nagyobb kiterjedésű vándorutakra kényszerülnek, hogy ily módon megtalálják a sáskajárások, tehát a fészkelésre alkalmas területeket. A pásztor madár ily életmód mellett vándormadarrá fejlődött és ha alkalmas területre érnek, ott fészkelnek, ilyen kivételes fészkelőhelyeik voltak eddig a Balkánon, Olaszországban és Magyarországon. Ha ellenben rendes hazájukban is elegendő fészkelési területeket találunk

akkor nem látogatnak el hozzánk, még akkor sem, ha találának is nálunk sáskajárások területeket.

A Hortobágyon 1907. év nyarán körülbelül tíz telepen közelítőleg háromezer pár fészkel; a többi lassanként elszáradt, tovább vándorolt, úgy, hogy a fiókaetés idejében már csak a fészkelők tartózkodtak ott. Valószínűleg kevés volt a fészkelési alkalmosság a sáskajárások területek közelében. — Pedig a pásztor madarak ebben egyáltalában nem voltak válogatósak. Ahány vályog és téglarakást találtak, azt mind elfoglalták s alig félméter magas téglatörmelék halmazokban is találtak fészkeket. Beletelepedtek az épületek nádfedeleibe, noha a legtöbb oly alacsony volt, hogy kinyújtott karral elérhette őket az ember. A debreczeni hortobágyi kőhid száritócsöveit, valamint a mellettük levő üregeket is elfoglalták, kemény harcok után kivervén belőlük a nemzedékek óta ott fészkelő kétszínű védekező verbekeket.

A fészektelepeken mindenütt rendkívül bizalmasak voltak a pásztor madarak. Különösen festői látványt nyújtott a száradócsövek telep, ahol körülbelül ötszáz pár fészkel. — Egy-egy vályogtéglarakáson néha százával ültek sűrűn egymás mellett a gyönyörű rózsaszínű madarak. A hortobágyi kőhid széles korlátján nagyon gyakran figyelhettem meg őket. Ha nyugodtan viselkedett az ember, akkor ügyet se vetettek rá. E nagyfokú bizalmasság onnan ered, hogy hazájában „szent madárnak” tartják a pásztor madarat óriási sáskapusztításai miatt s ezért mindenütt a legnagyobb kiméletben és védelemben részesül. Hogy milyen nagyra becsülik sáskairó működését, azt igen élénken jellemzi egy tífiszi népszokás. Ha tavasszal sok sáska jelenik meg Tiflisz vidékén s elmaradnak a pásztor madarak, akkor küldöttséget menesztenek az Ararat hegyére, Szent Jakab forrásához, hogy onnan vizet hozzanak a városba. — A visszatérő küldöttséget nagy egyházi ceremóniával fogadják; azt hiszik, hogy ily módon rábírhadják a pásztor madarat a megjelenésre.

1908. év nyarán — bár jóval kisebb mértékben — újból kitört a sáskajárás a Hortobágy néhány területén. — Ugyanakkor megjelentek megint a pásztor madarak is és minthogy újra megtalálták a fészkeléshez szükséges feltételeket, ezáltal is fészkeltek néhány telepen, de jóval kisebb mennyiségben, mint az előző esztendőben. A Hortobágyon tehát két egymásután következő esztendőben fészkeltek a pásztor madarak, ami igazán ritka esemény.

A váradi orsz. csendőriskola ellen.

Közös az érdek. Közös a sérelem.

Kassa pártolja a debreczeni feliratot.

Debreczen, jul. 15.

A belügyminiszter tudvalevőleg az országos csendőrismétlő és továbbképző iskola székhelyül — az összes versengő városok közül Nagyváradot választotta ki. Amiből most azután az kerekedett ki, hogy az eddig a csendőrkerületi székhelyeken elhelyezett tanosztályokat is mind az egész országból Nagyváradra akarják összpontosítani. — Nyilvánvalólag ez az intézkedés közös érdekét sérti a kerületi székhelyeknek és hogy Debreczen város köztörvényhatósági bizottságának eme sérelmes miniszteri döntés ellen hozott és az érdekeltségüknek megküldött fontos átiratát a többi kerületi székhelyek, érdekelte vármegyék is magokévá fogják tenni, természetesen és következetesen találjuk. Kitűnik ez „Felvidéki Ujság” című kassai lap társunknak a „debreczeni átirattal” hivatkozva beadott közleményéből is, melynek minket érdeklő, befejező részletét itt adjuk:

„Eltekintve attól — mondja — a debreczeni átirat, hogy ezen intézkedés ellenében van a csendőrkerületi parancsnokok azon egyik legfőbb hivatásával, mely szerint kiváló kötelessége a legönység szakszerű ki-

képzésének helyes irányítása, mit székhelyétől távollevő iskolánál teljesíteni képtelen. Eltekintve továbbá attól, hogy a belügyminiszter ezen intézkedése a csendőrkerületi parancsnokságok székhelyéül szolgáló városokat anyagilag is érzékenyen sújtja, mert az oly nagyszámú legénység elvonása bénítólag hat az iparra és kereskedelemre, a legfőbb sérelem az, hogy az iskoláknak összpontosításáról a csendőrkerületi székhelyek hivatalosan értesítve nem lettek.

Mindezen bajok orvoslása céljából Debrecen város tanácsa felirt a belügyminiszterhez az iránt, hogy jelenleg a kerületi székhelyen levő tanosztályokat továbbra is a kerületi székhelyen tartsa meg, ha pedig ez nem volna már lehetséges, tárgyalás indítassék meg a csendőrkerületi parancsnoksági székhelyekül szolgáló városokkal.

Több mint bizonyos, hogy Kassa sem hagyja a jussát és támogatni fogja a debreczeni feliratot.

Nyilatkozat.

Mint a „Debreczen” kiadóhivatalának jelenlegi főnöke, felkérem azon t. kereskedő s iparos urakat és egyáltalán a nagyérdemű közönséget, hogy hirdetés és egyéb célokra a kiadásunkban megjelenő lapot továbbra is igénybe venni sziveskedjenek és egyben felkérem, hogy sziveskedjenek velem közölni azokat az esetleges panaszokat, melyek a kiadóhivatal eddigi vezetéséből felmerültek, hogy azokra nézve a megfelelő intézkedéseket megtehessem.

Debreczen, 1909 július 16.

Kiváló tisztelettel
Csáthy Kálmán.

UJDONSÁGOK.

Báróból — hordógyáros.

Egy derék debreczeni iparosról.

Debreczen, július 15.

Ott lent a Kossuth-utcai „veres templomtorony” aljában, a Méliusz-terén évek óta diszeleg az egyik „civis vár” kapuja felett egy feltűnő, legalább is a mi „demokratikus” (?) országunkban feltűnő, hatalmas, nagy festett cég- és címtábla, melynek hiradása szerint igazán köztisztelőnkre érdemes: báró Györffy Miklós kádármester elvállal és szállít minden e szakmába tartozó kész, javítási munkákat stb.

Ez a báró Györffy Miklós az erdélyrészi magyarság egyik legrégebb magyar nemesi családjából származik. A bárósága is régi a „lozsárdi” Györffyeknek, akiknek derék, dolgos leszármazója, a mi „báró kádármesterünk” is.

A változandó sors folytán ipari foglalkozásra szánta magát a mi debreczeni Györffy bárónk, aki évekkel ezelőtt még mint „segédmunkás” került Debreczenbe. Majd itt debreczeni „polgár családból” meg is nősült és önállósította magát.

Becsületes, szorgos munkálkodásáról hogy nem maradt el az áldás, bizonyítja a helybeli lapokban közreadott hirdetése:

„Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy eddigi kádárműhelyemet „Első Debreceni hordógyár”-ra átalakítottam, minek folytán a nagyérdemű közönség

becses pártfogását kérem továbbra is. Györffy Miklós báró hordógyáros.”

A kádármesterből tehát „hordógyáros lett Györffy báró. Ez is egy derék példa rá, hogy jobban becsülje meg, értse meg, karolja fel a rátartó magyar az iparos- és kereskedőpályát.

— **Mai tárcánk.** Mai tárcánkat, egy dalsorozatot ajánljuk a hölgy olvasók figyelmébe. Vértessy Gyula, a Petőfi-társaság tagja a kedves magyar költő lepte vele meg lapunkat azon alkalmából, hogy most Debreczenben időzik. Ahol mint lapszerkesztő is évekig élt és kedvelt tagja volt a társaságoknak.

— **A debreczeni török okiratok.** A régi viharos időknek történetét őrzik a levéltárakban lappangó török hódoltságbeli török iratok is, amelyek fentmaradtak a viszontagságok között is. A vallás és közoktatásügyi miniszterium kérésére a tanács a város gazdag levéltáraiból felkutatta a török okiratokat. Egész gazdag kincses gyűjtemény ez, mert százötven darab eredeti okiratot fedeztek fel, gyűjtöttek össze a levéltárból. A török-magyar kortörténelemnek ezen gazdag adatai a Magyar Tudományos Akadémia gyűjteményes kiadásában látnak majd napvilágot.

— **Városi tanácsülés.** Tegnap délelőtt rendes tanácsülés volt a városházán. Folyó ügyeket intéztek el.

— **A hírlapíró szövetség választásai.** Megemlékeztünk a „Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének” badacsonyi közgyűléséről, amely egyszersmind tisztújító közgyűlése is volt az országos szövetkezetnek. A tisztújító közgyűlésen, mint már írtuk is, a régi elnökséget egyhangú lelkesedéssel választották meg a szeretett és nagyérdemű Szávay Gyula elnökkel együtt. Debreczenből, az igazgatóságba ismét beválasztották dr. Király Péter író, hírlapírót. És az igazgatóságnak új tagjává a „Debreczen” szerkesztőségéből Mörizs Pált, a szövetségnek örökös tagját, akit megválasztásáról ma értesített az elnökség.

— **A városi muzeum zárva.** A városi muzeum az igazgató és muzeumból távolléte miatt a reánk következő szombaton és vasárnap a közönség előtt zárva lesz.

— **A zborói Rákóczi-kastély sorsa.** A regényes, nagymultu zborói Rákóczi-kastély, hol a mi Nagyfejedelmünk annyi dicső s bánatos napot töltött, hová anyja az ádáz időkben oly szívesen menekült „kedves apróival”, magasztos rendeltetésnek lesz otthona. Gyermeklárma, gyermekkacaj csendül meg nemsokára az ősi falak közt, a „száz hárs” alatt. Mintha századok múlva viszhangoznék az a kitoró, hangos öröm, melyet a „kis ur”, „Ferus” meg „Julianka” megérkezése szerzett a zborói gyerekek között, midőn „alig kecske nagyságu” lovon befutkosták a nagy kastélyudvart. Gyermekeinternátust rendeznek be az ősi kastély rég lakatlan termeibe. Fejedelmi gondolat, Rákóczi házában nevelni magyar fiukat édes hazánknak! Mint értesülünk, a Rákóczi kastély gyermekeinternátusa már ez év októberében megnyílik.

— **A város tanyai iskolái.** A város-hoz leiratot intézett a vallás- és közoktatásügyi miniszter a tanyai iskolák szaporítása iránt. Tekintettel a tanyai iskolák nagy je-

lentőségére és hatására, a tanácstól újabb tanyai iskolák létesítésére vonatkozólag kért előterjesztést. Azonban a tanács halaszó értelembeben tájékoztatja a minisztert, mivel az utóbbi években tíz új tanyai iskolát állítottak fel a külsőségeken.

— **Békéssy főhadnagy külföldi diadala.** Békéssy László jószágigazgatónak, a debreceni gazdasági akadémia egykori népszerű tanárának, mostan is köztisztelt debreczeni lakosnak a fia Békéssy Béla honvéd-huszár főhadnagy tudvalevőleg egyike a legkiválóbb vívóknak. Fel sem lehet számolni a belföldi, mint külföldi sikereit. Mostan is a velencei nemzetközi vívóversenyen Békéssy Béla nyerte el az első díjat.

— **Fráter Loránt családi öröme.** Fráter Loránt, a kiváló dalköltő, aki ezelőtt egy évvel kötött házasságot Plósz Sándor volt igazságügyminiszter leányával, Lenkével, örömmel tudatja ismerőseivel, barátjaival, hogy házasságukból kis leányuk született.

— **A halápi törvényhatósági ut.** A város törvényhatósága elhatározta, hogy a halápi iskola felé vezető utat felveszi a törvényhatósági utak közé s azt kiépítteti. A miniszter ezen határozatot jóváhagyta. A városi tanács a kisajátítás iránt legközelebb megkezdi a tárgyalásokat.

— **A Hortobágy ösmertetése.** Zoltai Lajos városi muzeumból ismertetést készített a Hortobágyról. Ezen ismertetés a földművelésügyi miniszterhez intézett jelentésnek a kiegészítő része. Zoltai kérésére a tanács elhatározta, hogy a Hortobágy leírását a városi nyomdában kinyomatja.

— **Kétezer korona a kulturháznak.** A Csokonai-kör tudvalevőleg a debreczeni kulturpalota javára kétezer koronás alapítványt tett. Ezen alapítvány tétele fenn volt a vallás és közoktatásügyi miniszternél, aki azt jóváhagyta s az most leérkezett a városi tanácshoz.

— **A pavillon kaszárnyában esütőtökön délelőtt katonai utóállítás volt.** Megállapították két apa keresetképtelenségét, egy hadkötelest elbocsájtottak.

— **Egy magas kort élt urasszony halála.** A Weszprémi- és Máthé-családokat gyász érte. A családnak legidősebb kedves tagja, özvegy Máthé Jánosné született Medgyessy Zsófia urasszony életének 89-ik évében elhunyt. A nagy időköt élt urasszony a dédunokáját is megérte. Haláláról a gyászoló család a következő jelentést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk néhai anyánk, nagyanyánk, szépanyánk özv. Máthé Jánosné született Medgyessy Zsófiának folyó hó 13-án esteli 11 órakor életének 89-ik, özvegyiségének 44-ik évében történt elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 15-én, délután 3 órakor Jókai-utcai 6. sz. gyászházról, a Nagytemplomban tartandó gyászszertartás után fognak a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és a résztvevő közönséget bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1909. évi július hó 14-én. Béke poraira! Bánatos gyermekei: Máthé Albert; Máthé Miklós nejevel Sipos Erzsébettel és Miklós fiok; Máthé Mária férjével Weszprémi Kálmánnal s gyermekeik: Barna, István és Jenő. Dédunokája: özv. Weszprémi Kálmánné egyetlen fia: Gáspár. Számos közeli és távoli rokonok nevében is. Koszorúk mellőzését kérjük. A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temetkezési intézete rendezi.

— **Mükedvelő előadás a Homokkertben.** A homokkerti ref. olvasó-egylet választmánya elhatározta, hogy ez év augusztus 1-én mükedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadásra kerül Tóth Éde „Falú rossza” című népsziműve. A mükedvelő rendezésének élén Szilágyi József és Sarkadi Mihály ismert mükedvelő-ren-

dezők állanak. A szerep-betanolások serényen folynak. Itt említjük meg, hogy ezen műkedvelő előadáson a Solymosi-féle színésziskola több növendéke fog résztvenni.

— **Az utszélről.** Egy poétával sétáltunk, ballagtunk az öreg Debreczen város utcáin. A poéta annak idején nem volt szomorú poéta. Amig poéták egyre ritkuló gárdájába tartozott.

Egy-egy régi jó kis diák korcsmának, művészanyának a helyét is meg-megtudakolta.

— No, ez a ház nem változott... Ez volt itt a diákoktól látogatott híres „Kétgalambok”. Juliskáékkal! Majd átmenet nélkül, hamiskásan elmosolyodva kérdezte: — És a kis Zoltai Lajossal, hogy vagyunk?

— Zoltait ma már legfeljebb muzeumi szempontból érdeklik a korcsmák... Valjon egy rózsás kanecót, rezes lihót, kecskelábu asztalt, nehéz diófa széket, tulipános tükröt, mi egymást találhat-e még ottan?

— Hm.

Tovább ballagtunk.

Egy öreg ház, emeletes ház erkélyén bájos, fiatal lányka üldögélt. Előre hajtott fővel nézte, magába mélyedten nézte a borongós nap lementét.

Mivel ösmerős volt a lányka, ott a Degenfeld-téren, felköszöntünk a kedvesnek.

— Könnyű neki! — sóhajtának magokban a korosodó magányos lányok. Olyan fiatal, már is — menyasszony.

Végre elértünk az öreg kollegium sarkára! Ott a Darabos-utca elején...

Elmélázott Gyula poétám:

— Haj! Boldog jogászi kor... Falussy Árpád, a Domahidyak, Nagy Kálmán dr., a kerekfejű kedves magyar cimbor, Nadányi Kornél, Kőrössy Kálmán sokat áldogáltunk ezen a sarkon! De legtovább, tovább mint félszázad esztendeig a boldogult öreg magyar professzor bátyánk sétált és áldogált...

Megnéztük a Bocskai-szobrot, a Heykál főkertész bácsitól olyan szeretettel és szak-tudással ápolat főiskolai-füvészkertben a „Fazekas-Diószeghy-omléket...” Végül mégis a Csokonai-szobornál állapodtunk meg. Ennek a finomságával, ércanyagba öntve is lágy mintázásával, összhangzatos szépségével alig győzött betelni a szemünk.

Valahol a bokrok között megszólalt a fülemile is...

— **Eltette a föld.** Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt hajduböszörményi tudósítónk. Szolnoki Gábor 25 éves gazdalegény töltési munkálathoz homokot ásott a „Homokhordó”-hegynél. Ásás közben leszakadt felette a földréteg és maga alá temette. Mire kimentették, halott volt.

— **Cigánypurdék a rendőrségen.** A rendőrség épülete ellen intézett „cigány ostromnak” ma érdekes folytatása volt. Tudvalévőben négy cigányt az „ostrom” alkalmával elfogott és letartóztatott a rendőrség. Ezeknek a cigányoknak a purdái, vagy nyolean ma délelőtt beállították a rendőrségre és azt kívánták, hogyha már szüleiket fogva tartotta a rend-

őrség, hát zárja le őket is, mert másképp nem tudnak megélni, éhenhalnak. A purdékát természetesen a többi cigány bujtotta fel erre a „vendégszereplésre”, mely azonban nem járt eredménnyel, mert Komlóssy Pál kapitány azt mondta a purdékaknak, hogy ha nem tudnak szüleik nélkül megélni, majd beutalja őket a gyermekmenhelyre. Erre a szóra a purdék elillantak, mint a kánfor. Egyébként ma megállapították, hogy a tegnapi letartóztatott cigányok a dánosi familiából valók. Most előéletükre nézve folytat nyomozást a rendőrség.

— **Uj műsor az Arany bika mulatóban.** Teljesen új társulat mutatkozik be ma este az Arany bika mulatóban, amelynek élén a legkiválóbb magyar humorista és utólrírheterlen kupléénekes Baumann Károly áll. Baumann örömmel fogadta el az igazgatóság meghívását s ma kezdi meg 8 napos debreceni vendégszereplését. A szerződötetett tagok kivétel nélkül elsőrangú erők. Ezek a csodás szép Fenyvesi Erna, Sándor Stefi, Sellő Frici énekesnők és Elli Flott tánc-soubrette. Az attrakciók közül kiemelendők The Johnsons komikus zsonglőrök, 6 Vinetas zenei jelenet és Brothers Griff, kik bámulatos tornászati mutatványaikkal világhírt szereztek maguknak. Már e pár névből is látjuk, hogy az igazgatóság tényleg világvárosi nivón álló műsört állított össze s így ma este is bizonyára zsufolásig megtelik az Arany bika kintű mulatója.

— **Eltűnt férj.** Gyászba öltözött asszony járt ma délután a rendőrségen. Az asszony Czin Arminné Széchenyi-utca 35. szám alatti lakos. Cinnének hosszú hónapokkal ezelőtt eltűnt az ura. Eltűnt pedig bucsuszó nélkül, hirtelen és nyomtalanul. Hasztalan várták vissza, nem jelentkezett, még csak hír sem jött róla. Im már egy esztendeje lévén a rejtélyes eltűnési esetnek, az eltűnés évfordulójának napján Cinné a rendőrséghez folyamodik, hogy kutassa fel a nyomaveszett férjét, kinek körözését a hatóság elrendelte.

— **Hangverseny a Dréherben.** A dréher söresarnok nyári kerthelyiségében szombat és vasárnap Kerekes Jenő, az ismert nevű művész, a miskolci színház tagja Fráter Loránt zsánerű hangversenyt tart. Magyar dalokat ad elé és saját magát kíséri hegedűn.

— **Megmérgezett gyermekek.** Tegnapi este a Széchenyi-kertből két kis gyermeklányt szállítottak be a közkörházba. A lányok, Dobó Róza és Sári Róza mérgezés tünete között hirtelen megbetegedtek. Délután mindketten künn esatangoltak a kertekben, hol valami veszedelmes növényfajtára akadtak, amit megízleltek. Estefelé aztán heves rosszullet fogta el őket. Megré-mült szülőik nyomban bevitték a két gyermeket a kórházba, ahol még gyors orvosi segéllyel sikerült elejét venni a nagyobb bajnak.

— **Desifn,** lábizzadás ellen. 70 fillér Rickl József Zelmónál.

— **Mentze Henrik** áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott árak mellett kaphatók.

— **Csemege akác méz.** 84° eukor tartalommal Váray József kereskedésében Pia-utca, városi új bérház.

SZÍNHÁZ.

Cigányprimás leányából színművésznő. Kolozsvárról írják: Pongrácz Lajos cigányprimás neve jó hangzásu nemcsak Erdélyben, de az egész országban. Magyar nótákat nálánál különben kevés cigány tud játszani. Most azonban nem az öreg Pongráczról, hanem szép, fiatal és mindenekfelett nagytehetségű lányáról, Matildról van szó, aki a kolozsváriak nagy érdeklődése mellett vendégszerepelt legutóbb szülővárosának színházában. A fiatal művésznő az Erdészlány című operette Mina szerepében lépett életében másodszer a színpadra, miután előzőleg a télen Désen, mint vigjátéki szubrett jelentős sikert aratott. Énekes szerepkörre nem készült s csak Janovics Jenő kolozsvári színgazgató felszólításának engedve, vállalkozott arra, hogy alig egy heti tanulás után az Erdészlányban mutatkozzék be a kolozsvári közönségnek. Pongrácz Matild az énekes szubrett szerepkör betöltésére is sok hivatottságot árult el.

SPORT.

Országos tennisz-verseny Debreczenben. Debreczen városnak a sport-élete is kezd felvirulni. Tornászaink már többször kiérdemelték az országos nevet. A debreczeni sport-élet iránti érdeklődésnek egyik jele az is, hogy szeptemberben az országos lawn-tennisz versenyt is Debreczenben rendezik. A rendezőség ezen alkalomból vándordíjat kért a várostól a versenyzők részére. A tanács 200 koronát szavazott meg ezen célra.

A külföld.

Forrong a Balkán.

Monasztir, július 15.

A múlt hónap vége óta fölmerültek egyes jelenségek, amelyekből kitűnik, hogy ami az ifju-törököket aggodalommal tölti el és amit a bolgárok vádként hangoztatnak, a görög bandaüzelmek újból való megindulására lehet jogosultsággal következtetni. Görög bandák az utóbbi időben megtámadták Derzani falut, ahol több házat felgyújtottak, — Oztina mellett megöltek egy, megsebesítettek három és elragadtak négy bolgárt. Veluzina mellett pedig a hatóság lefoglalt mintegy 100 puskából álló szállítmányt. Kajalában ugyanily szállítmányt koboztak el. — Mindezek kétségtelen bizonyítékai a görög bandák készülődéseinek. Gyűjtések is indultak meg a bandák céljaira a görög titkos bizottság részéről és pedig a szegények számára való gyűjtés ürügye alatt. Majdnem napoként érkeznek jelentések görög bandák határsértéséről. E hírek persze a görögök ellen való nagy ellenségeskedésre való tekintettel nem teljesen megbízhatók, de egyrészt mégis valószínűleg igaz. Ellasszóna és Szervidse vidékéről legutóbb érkezett jelentések a katonaság és az itteni görög bandák között előfordult többrendbeli összeütközésről adnak hírt.

A perzsák forradalma.

Teherán, július 15.

A tegnapi est folyamán a harc megszakítás nélkül folyt. A perzsa kozákok ágyutüzelésüket folytatták. Nehány löveg európaiak lakta házakat talált az angol követtség közelében. E házakban a nacionalista vadászok voltak elrejtözve és innen tüzeltek az ellenségre. A sah csapatai a városon kívüli hadállásból bombázták a parlamentet. Az angol

FIGYELEM!

Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata munka felvételi irodáját Kossuth-és Városház-utca sarkára helyezte át.

és az orosz hiába igyekeztek a saht rábirni, hogy a nacionalistákkal megegyezzenek. Hírlík, hogy naplementkor az orosz követség egy titkára megjelent a parlamentben, hogy Liakov ezredes és perzsa kozákjai nevében Sipahdarnak és Szardar Asszadnak békeajánlatot tegyen. A békeajánlatokban fegyverletétlenségére egyszersmind biztosítékokat is kért. A forradalmárok vezérei állítólag azt felelték, hogy ha a tisztek és a kozákok képviselőiknek összes fegyvereiket kiszolgáltatják, úgy akadálytalanul akár hazamehetnek, avagy semleges minőségben továbbra is a kaszárnnyában tartózkodhatnak. Az ellen nincs kifogásuk, ha alkotmányos kormány alatt tovább szolgálnak. Az egyezményben mindenkinek a teljes sértetlensége biztosítottatik.

Köln, július 15.

A Köln. Ztg. jelenti Teheránból e hó 14-ről este 6 óra 45 perckor feladott táviratban: Kétszáz selahari Sultanahabadból jövet benyomult a városba és megtámadta a parlamentet, ahol most állandóan harc folyik. A Teherántól északra levő dombokról hosszabb időközökben Creusot-ütegekkel bombázzák a parlamentet.

A saht önkéntesei az örmények házait fosztogatják. Az idegen zászlókat nem veszik többé figyelembe. Több európaiak tulajdonát képező házakat kirabolták. A nacionalisták döntő támadásra készülnek. Ma éjjel meg akarják kísérelni a kozáklaktanya és Liakov házának légberöpítését. A német iskolát komoly veszély fenyegeti. Hírlík, hogy 2000 bachtiar a város kapuja elé érkezik.

Késő este jelentik Teheránból, hogy a saht uralkodásának napjai meg vannak számlálva. Egyes hírek szerint a saht megszökött. Az utcákon perzsa katonák gyilkolnak. Az európaiak élete nincs biztonságban. Egy angol ujságíró utcai harcban egy másnak szánt golyó megölte.

Délben a harc megszűnt. A saht csapatai megtámadták az északkeleti kaput, de a nacionalisták súlyos veszteséggel bár, de visszaverték a saht katonáit.

TÁVIRATOK.

Korda Andor balesete.

Budapest, július 15. Az egész Biharmegyében nagy népszerűségű ember, Korda Andor magyarországi országgyűlési képviselő. Még a régi virtuos magyarok fajtájából való. Utoljára itt Debreczenben a székely kongresszus alkalmával fordult meg. Mint Budapestről táviratozzák, — a népszerű képviselőt sajnálatos baleset érte. Ugyanis a villamos elütötte a Rákóczi-uton. Korda Andort eszméletlenül szállították be a mentők a Rókus-kórházba. A fején sérült meg.

Mi történt a rendőrfelügyelővel?

Budapest, július 15. Néhány hónappal ezelőtt fővárosszerte részvétet keltett az a hír, hogy Kolossa Géza, a magyar államrendőrség legrokonszenvesebb felügyelője elsőbb buskomor lett, majd megőrült. A szerencsétlent egyik budapesti elmeegógyintézetbe szállították be, ahol nemsokára meg is halt. — Általános részvét mellett temették el.

Most azonban fordulat következett be. Az egyik budai rendőr írásban jelentette a főkapitányságon, hogy az intézet egyik volt alkalmazottja azt a súlyos vádat beszélt neki, hogy Kolossa Géza rendőrfelügyelő

nem természetes halállal halt meg, hanem az ápolók verték agyon a tébolydában.

E jelentés érthető feltűnést keltett! Elrendelték a nyomozást! Bár az sem lehetetlen, hogy az elbocsátott ember bosszúból eszelte ki ezt a rémes vádat?

A néger köztársaság főkonzula.

Budapest, július 12. A király megengedte, hogy baranyavári Ullmann Pál dr. a haiti köztársaságnak budapesti tiszteletbeli főkonzullá történt kinevezését elfogadja. Érdekese ez, mert haiti néger köztársaság.

Husz lovagias ügy.

Budapest, július 15. A fővárosi társaságokban most élénk beszélgetés tárgya a Fodor Aladár kontra Polonyi Dezső ügy. Az ügy tudvalevően úgy keletkezett, hogy Fodor Aladár hírlapi cikkben védelmébe vette Kornya detektívet, kit azért, mert ez valakit felpofozott elbocsátottak állásából. Fodor azt írta, hogy vannak tisztviselők a fővárosi rendőrségen, akik nem csak adtak, hanem kaptak is pofont. Ebből az ügyből lavina módra keletkeznek afférok és már megszámlálhatatlan nyilatkozat látott napvilágot. A multkoriban Fodor Szentkirályi fogalmazónak egyik segédét, Polonyi Dezső országgyűlési képviselőt kiutasította a rendőri sajtó irodából. Ebből megint lovagias affér keletkezett és Polonyi segédei Dömötör Mihály és Hoffmann Géza főhadnagyok ma Fodor Aladár segédeivel Kanitz Géza bankigazgató és Föld Aurél hírlapíróval. Polonyi segédei megtagadták az elégtételadást, azon az alapon, hogy Fodor a rendőrségi tisztviselőkkel támadt afféréjében a tisztviselők sértő nyilatkozatával szemben a bíróságnál keresett elégtételt. Fodor segédei kijelentették, hogy felük nem tehetett volna egyebet a tizenhárom rendőrfogalmazóval szemben és Fodornak levelet írtak, melyben kifejtették hogy Polonyiéknak az elégtételt megtagadó nyilatkozat indoklását elfogadhatónak nem tartják és a maguk részéről az ügyet a lovagias szabályai szerint befelyeztetnek nyilváníják azzal, hogy Polonyi elégtételadást minden alapon megtagadta. Természetesen arra a diszkvalifikáló nyilatkozatra Polonyi kénytelen lesz Fodor két segédét is provokáltatni. Az egész ügyből különben is lavina módjára keletkeznek az afférok. Legalább is 20 lovagias afférra van kilátás, melyből legalább is tizet fegyveres uton intéznek el.

Elhunyt orsz. képviselő.

Budapest, július 15. Majthényi Ádám a mezőkövesdi kerület országgyűlési képviselője ma 64 éves korában meghalt.

Kivágott magyarcimerek.

Zombor, július 15. Szépliget szalandvárán az összes hirdetésekkel és menetrendekkel ismeretlen tettes a magyar címert kivágta. A tettest nyomozzák.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

Donogán és Somossy
Debreczen,
Kistemplom-bazár.

Mosó kelme ujdonságok!!
Zefir, Batist, Ottomán-
vászon, Kreton, Voile
de laine
óriási raktára!!

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzokat, tömitéseket,

I. rendű gépszijat.

buzaminóság mérő és egyéb mér-
legeket, általában minden gépészeti
cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECEN

Plac-utca 23. szám alatt.

Nyári idényre

olcsó áron ajánl

Angol Jefirt, francia Batiztot, fehér és színes
ruhavásznat

mosó és gyapju Dalaint bordu-
ros mosó árut hazai gyártmányu **fehéreneműeket,**
kartonokat férfi és női
keztyüket és harisnyákat, Siffon vászon és asztalneműket
nyári takarót és paplanokat.

Napernyők minden árban.

SZÉPE LAJOS

női divatüzlete DEBRECEN, Kossuth-utca 6. sz.

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma.
DEBRECZEN, Főpiac 31. szám alatt
a városházzal szemben.

Bel- és külföldi gyógyszer-különlegességek,

a naponta felmerülő

hasonszenvi gyógyszerek, kötszerek, szépítő szerek.

➔ Gyógyszerujdonságok legnagyobb raktára ➔
DEBRECZEN és vidékére.

18

Alapított 1561.

Telefon: 270.

Debreczen szab. kir. város

KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.

(Városházépület, Kossuth-utca.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a leg-egyszerűbbtől a legdiszesebbig,

☐☐ jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. Vidéki megrendeléseket gyorsan és

☐☐ pontosan eszközöl. ☐☐

Tartós betűercből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdáknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.

APRÓ HIRDÉTESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fill.,
a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levelezés.

Levele van új helyiségünkben, gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet. A kiadóban átveheti „Csak titokban” jelígre.

Levelére nem válaszolhatok „Isten vele” jelígre.

Önálló iparos nőül venne egy háziasszony nevelt leányt, kinek 5—6000 korona hozománya volna, melyet iparának fejlesztésére fordítana. Leveleket „Érdek nélkül” jelígre a kiadóba.

Intelligens állami hivatalnok nőülés céljából ismeretséget óhajt kötni feltűnően szép urleánnyal vagy asszonnyal. Hozomány mellékes. Fényképpel ellátott levek „Buzavirág”, jelige alatt a kiadóba kéretnek.

Ajánlat.

Kapukulosot és mindenféle lakatos munkát gyorsan készít Juhász István műlakatos műhelye. Kazinczy-u. 2.

A csépléshez szükséges gépszijak I. rendű minőségben Sesztina Lajosnál kaphatók.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1.

Gramofon és lemezujdonságok raktára Molnár Testvéreknél Egyház-tér 3.

Legjobb francia rendszerű permetezőgépek nagy raktára Máthéi Jánosnál, Egyház-tér 5. sz.

Mosókeleme ujdonságok óriási raktára Donogán és Somossynál.

Egy üveg Mollitergin 1 kor. Mihalovits Jenő gyógyszerárában Főpiac 31.

Szépe Lajos uri-divat üzletében Kossuth-utca 6. napernyők minden árban.

Villanyvilágítási berendezések jutányosan Földvári L-nál készülnek, Kossuth-u. 1.

Egy butorozott szoba azonnal kiadó. Értekezhetni lapunk szerkesztőségében.

Érettségit végzett fiatal ember bankba gyakornoknak ajánlkozik, szíves megkeresést a kiadóba kérünk.

Kereslet.

Négy középiskolát végzett fiu tanulónak felvétetik, Csáthy Ferenc könyvkereskedésébe.

Kézimunkában jártas, jobb családból való leány felvétetik Krausz Gyula kézimunka üzletében. 28

Két szobás nyaralót keres 3 fiatal ember. Ajánlatokat szívességből a kiadóhivatal továbbítja.

Olcsó árban keresek használt butorokat, garzon lakás részére. Ajánlatokat a kiadóba „Gyors munka” jelígre kérek.

Ügyvédi teendőkből, könyvelésben jártas szépírású, érettségizett intelligens fiatal ember délutáni órákra foglalkozást keres. Cim a kiadóban.

Eladás.

Bihar-Diószegen közel a vasúthoz, 6 hold bőtermő szőlő teljes berendezéssel, pince és egyéb mellékkel eladó, bővebb felvilágosítás lapunk kiadóhivatalában.

Irógép teljesen új, alig használt, előnyös feltételek mellett eladó. Cim a kiadóban.

Ermelléki hegyi bor, nagymennyiségben eladó. Csapó-u. 27.

Új ház Miklós-utca végén Szoboszlai uton, 3 nagy szoba, veranda, jó víz, 500 négyszögletes bekerített gyümölcsös elköltözés miatt minden elfogadható áron eladó.

Aromás és zamatos pörkölt kávék kaphatók Főlegyháznál. Villanyüzemű kávé pörkölt a kirakatban Piac- és Miklós-utca sarok. 6

Egy jókarban levő kerékpár olesón eladó, cim a kiadóban.

HIRDETÉSEK

főlvétetnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

VÁSZONÁRU

fehéreneműek, valamint sifonok és paplanlepedő vásznak, virágos és csilkos csilvattok, damaszt étkező- és azzur kávé terítékek, damaszt- és frottír törülközők, törülközők és nankingok, valamint kész női fehéreneműek és paplanok legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból mintákat kívánatra készsággel küldünk.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Alapított 1842. évben.

Hol van a fogorvos? **EGYHÁZ-TÉR 3. SZÁM ALATT**

Molnár Testvérek

gramafon és lemezujdonságok raktárában, hol mindenkit megneveztet. Legujabb felvételek: GÖNDÖR AURÉL, Atyai tanácsa, Maresa lánya esküvőjénél. RÓZSA LAJOS legujabb magyar nő-tája Nem tud senki semmit rólam. Schlezák leghíresebb opera énekes. Környei Béla pesti opera énekes legujabb felvétel. **Tessék meggyőződni.** 30

Szólótulajdonosok gyári árban szerezhetik meg a legjobb rendszerű francia Gyöngyharmat és Győzőpermetezőt, továbbá a gumitömlőnek tartósabb s a permetezőhöz szükséges sárgaréz csigatekeres tömlőt, egyedüli helyi elárusítónál

MÁTHÉI JÁNOS

vizvezetési, légszesz és épület bádógos-vállalatánál
Műhely és iroda: Debreczen, Darabos-utca 54.

Telephon 321—692.

Üzlet: Egyház-tér 5. sz. Nagytemplom mellett.

Felvállalja a legmodernebb fürdő berendezések elkészítését, angol closetek csatornázását és minden e szakmába vágó épület és műbádógos munkát jótállás mellett. Javítás jótállás mellett ingyen és csakis az anyag árát számítom fel. Állandóan nagy raktár. 29

Alapítva 1887-ben.

Juhász István

épület és műlakatos

Kazinczy-utca 2. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m. épület, sirkerítések, vasszerkezeti munkálatokat stb. a legjutányosabb árban. —
Gyors és pontos kiszolgálás.

Telefonok, villamos csengők, villámhárítók berendezését, — javítását szakszerűen és jutányosan készít

Földvári L.

Kossuth-utca I. sz.

Telefon 168. szám. 21